

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **H. M.**, zast. JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Praha 1, Štěpánská 633/49, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 10. 2015, č. j. OAM-682/ZA-ZA14-ZA14-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 3. 11. 2016, č. j. 29 Az 50/2015 – 65,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně, JUDr. Anně Doležalové, MBA, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně v řízení o kasační stížnosti ve výši 3400 Kč. Tato jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí kasační stížností proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Napadeným rozsudkem byla zamítnuta její žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Žalovaný svým rozhodnutím ve věci stěžovatelčiny žádosti o mezinárodní ochranu vyřkl, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

Krajský soud v napadeném rozsudku zejména konstatoval, že stěžovatelka žádala o mezinárodní ochranu proto, že kvůli aktivní účasti v demonstracích proti zvyšování cen energií byla vyslýchána na policii a bylo jí vyhrožováno, přičemž následně měla pocit, že je policií sledována. Dle krajského soudu nelze z dostupných informací vyvrátit či potvrdit, že stěžovatelka byla po ukončení svého zadržení policií dále sledována. Vzhledem k tomu,

že v Jerevanu v době probíhajících nepokojů a demonstrací zcela zřejmě musely policejní síly vykonávat soustavný dohled nad situací v ulicích města, jejich projíždění a přítomnost v ulicích byla jistě četná, což však neznamená, že právě stěžovatelka byla zvláštním předmětem jejich pozornosti. Krajský soud měl za nepochybné, že stěžovatelka účastí na demonstraci vyjadřovala své osobní postoje a mínění, nicméně jediným zadržením a následným propuštěním nemohlo dojít k azylově relevantnímu pronásledování; žalobní námitky v tomto směru považoval krajský soud za účelově stupňované, když stěžovatelka uváděla, že byla nucena z důvodu policejní agrese doznat se k trestným činům, které nespáchala; vůči stěžovateli nebyla posléze vznesena žádná obvinění, naopak byla po dvou až třech hodinách trvání zadržení propuštěna a s policií žádné další problémy, které by znamenaly jakýkoli bezprostřední přímý střet, neměla. Krajský soud také zdůraznil, že z dostupných informací vyplývá, že tamní policejní složky postupují zásadně v souladu s právními předpisy též ve snaze o předejití negativní mediální publicitě. Krom toho stěžovatelka sama uvedla, že se jednalo o mnoho dní trvající neohlášené a nepovolené demonstrace, během nichž byla blokována významná ulice, pročez bylo dle krajského soudu možné předpokládat určitou reakci policejních složek, která by ostatně nebyla nemyslitelná ani v jiných, nepochybně demokratických, zemích.

Kasační stížnost podává stěžovatelka z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka namítá, že krajský soud argumentoval v její neprospěch značně zjednodušujícím způsobem, navíc v rozporu s obsahem spisu. Již v řízení před žalovaným stěžovatelka uváděla, že během zadržení na policejní stanici, které následovalo po rozeznání demonstrujícího davu, byla policií nucena přiznat se k výtržnostem, což i sám žalovaný označil za nelegitimní požadavek. To, že se policii nepodařilo takové přiznání na stěžovateli vynutit, a nedošlo proto následně k jejímu obvinění, nesvědčí o zákonnosti takového postupu policie ani o účelovém zveličování stěžovatelčiných potíží.

Na rozdíl od žalovaného krajský soud připustil, že stěžovatelka svojí přítomností na demonstraci vyjadřovala své osobní postoje a mínění, což dle stěžovatelky představuje naplnění jedné z podmínek pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Krajský soud tím de facto rozporoval tvrzení žalovaného, dle něhož stěžovatelka nebyla členkou žádné politické strany, svou účastí na demonstracích pouze vyjadřovala nespokojenost s ekonomickou situací, nikoliv že by zastávala konkrétní politický názor. Krajský soud se však navzdory uvedenému rozporu již dále nezabýval otázkou, zda byla stěžovatelka v souvislosti s uvedeným osobním postojem (účast na demonstraci) pronásledována ve smyslu § 12 zákona o azylu.

Krajský soud rovněž pouze spekuloval, uvedl-li, že stěžovatelkou popisované sledování její osoby policií mohlo být ve skutečnosti pouze domnělým v situaci, kdy policie v Jerevanu počas probíhající několikadenní neohlášené demonstrace zřejmě musela vykonávat soustavný dohled nad situací v ulicích města. Stěžovatelka je toho názoru, že pokud se žalovanému ani krajskému soudu nepodařilo tvrzení stěžovatelky o pronásledování ze strany policie v zemi původu přesvědčivým způsobem vyvrátit, nelze je bez dalšího odmítnout jako nepodložené; to zvláště v případě, kdy žalovaným nebyla shledána osobou nevěrohodnou. Konečně stěžovatelka poukazuje na doložené informace o

pokračování

zemi původu, dle nichž byly demonstrace brutálně potlačeny, zúčastněné osoby byly pozatýkány, vystaveny špatnému zacházení při policejní detenci, nuceny k přiznání spáchání trestných činů a některé z nich byly i propuštěny ze zaměstnání. Takové praktiky nelze dle stěžovatelky očekávat ve státech, v nichž panuje demokratický systém.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil s tím, že své rozhodnutí, stejně jako napadený rozsudek, považuje za věcně správné. Stěžovatelčino tvrzení o pronásledování policií považuje i nadále za nepodložené, pramenící z čistě subjektivního pocitu stěžovatelky. V ohledu hodnocení obdobných subjektivních pocitů, kterými je argumentováno pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, poukazuje žalovaný na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 1 Azs 40/2007 – 129, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 – 70, a ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 31/2015 – 23. Žalovaný se vymezuje vůči žalobní a kasační námitce stěžovatelky, dle níž tvrzené sledování stěžovatelky policejními složkami bagatelizoval – žalovaný uvedená subjektivní tvrzení stěžovatelky pečlivě hodnotil, přičemž při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu vycházel jak z výpovědí stěžovatelky, tak z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Arménii. Žalovaný podotýká, že ačkoli se stěžovatelka dle svých tvrzení již po ukončení zadržení domnívala, že je policií sledována, zúčastnila se i přesto opakovaně dalších veřejných protestů, přičemž se ani nepokusila využít právních prostředků obrany proti údajnému nezákonnému postupu policie. S ohledem na uvedené pak žalovaný odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 9 Azs 29/2008 – 128, a rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 8. 2003, č. j. 6 A 513/93 – 29.

Kasační stížnost je přípustná.

Kasační stížnost je nepřijatelná.

Dle ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s. platí, že „[j]estliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. Příkladný výčet typových situací, ve kterých může mít kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany podstatný přesah nad vlastními zájmy stěžovatele podal Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39 (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS).

Výkladem ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval. Lze přisvědčit žalovanému v tom, že na danou věc je možné vztáhnout závěry usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 9 Azs 29/2008 – 128, dle kterých „skutečnost, že stěžovatelka byla dle svého tvrzení ve své domovské zemi z důvodu účasti na protivládní demonstraci předvolána na policii, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, a to dokonce ani tehdy, pokud by chování jednotlivých policistů vykazovalo znaky vyhrožování či jiného protiprávního jednání (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2004, č. j. 3 Azs 64/2004 - 58). V takovém případě by se jednalo o jednání soukromých osob, které nelze bez dalšího přičítat k odpovědnosti státu. Těmto otázkám se již Nejvyšší správní soud ve své dosavadní rozhodovací činnosti také v dostatečné míře věnoval, pro bližší rozbor této problematiky lze poukázat např. na rozsudek ze dne 29. 11. 2006, č. j. 4 Azs 34/2006 - 75, nebo

na rozsudek ze dne 19. 6. 2006, č. j. 5 Azs 300/2005 - 42. Rovněž otázky míry aprobační takového jednání státními orgány v zemi původu žadatelů o azyl již byly judikaturou bohatě řešeny (viz např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, či rozsudek ze dne 19. 10. 2005, č. j. 3 Azs 428/2004 - 83, všechna výše citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).“ Lze rovněž dodat, že stěžovatelka se v zemi původu nepokusila o uplatnění jakéhokoli právního prostředku obrany vůči jí tvrzenému nezákonnému postupu policistů při jejím zadržení. Tím pak nedala státní moci v zemi jejího původu ani možnost ke zjednání nápravy, protože nelze tvrdit, že by stěžovatelkou tvrzený postup policie představoval obecnější (byť neoficiální) politiku státní moci. Rovněž lze odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 5 Azs 36/2008 - 119, zejména pokud jde o výklad § 12 odst. b) zákona o azylu: „Pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí žadatel kumulativně splnit následující kritéria: (1) musí se nacházet mimo zemi svého původu (tato podmínka není explicitně v zákoně o azylu stanovena, neboť se presumuje z povahy věci); (2) musí mít odůvodněný strach [viz § 12 písm. b) zákona o azylu]; (3) jemu hrozící újma musí dosahovat intenzity pronásledování [viz § 12 písm. b) zákona o azylu ve spojení s definicí pronásledování nyní zakotvenou v § 2 odst. 8 zákona o azylu]; (4) ochrana v zemi původu selhala (viz definice pronásledování nyní zakotvená v § 2 odst. 8 zákona o azylu); (5) musí být pronásledován z azylově relevantních důvodů [viz § 12 písm. b) zákona o azylu]; a (6) nesmí se na něj vztahovat vylučující klauzule (viz § 15 zákona o azylu).“ V nynější věci je zásadní právě otázka, zda jsou stěžovatelčiny obavy z pronásledování odůvodněné. K problému odůvodněnosti obav z pronásledování se přitom Nejvyšší správní soud vyslovil např. v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, když uvedl, že „[p]řiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (v případě stěžovatele připadá v úvahu zejména uvěznění, případně vážné poškození zdraví či usmrcení při potlačování demonstrací příznivců hnutí MASSOB) je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn., že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn., že test „přiměřené pravděpodobnosti“ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard „nade vši pochybnost“ v trestních věcech)], nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. Z obsahu správního spisu, zejména pak z podkladů opatřených žalovaným, přitom nevyplývá, že by státní moc ve stěžovatelčině zemi původu po skončení předmětných demonstrací v roce 2014 perzekvovala jejich účastníky. Nejvyšší správní soud přisvědčuje názoru stěžovatelky, který vyjádřila v pohovoru před žalovaným, že účelem zadržení některých účastníků demonstrací byla především deterence ostatních demonstrantů, směřující k ukončení demonstrací. I s ohledem na stěžovatelkou tvrzené „úkoly“, které jí měly být policií při zadržení uloženy, je zřejmé, že tyto po skončení demonstrací již nemají žádné opodstatnění. Ze všech uvedených důvodů má Nejvyšší správní soud, ve shodě s žalovaným a krajským soudem, za to, že zde není přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu stěžovatelky do země původu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost nezahrnuje takové právní otázky, které by dosud nebyly judikaturou řešeny, ani takové, jež by byly řešeny rozdílně. Sam přitom v nynější věci neshledal důvody k odchýlení se od jím dříve vyslovených

pokračování

právních názorů. Krajský soud v napadeném rozsudku srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky stěžovatelky, přičemž kasační soud neshledal přítomnost takových hrubých procesních pochybení, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Ze všech těchto důvodů Nejvyšší správní soud uzavírá, že význam posuzované kasační stížnosti nepřesahuje podstatnou měrou vlastní zájmy stěžovatelky, a kasační stížnost tudíž v souladu s ustanovením § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud na základě ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jelikož kasační stížnost byla odmítnuta.

Usnesením krajského soudu ze dne 4. 11. 2015, č. j. 29 Az 50/2015 – 14, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní JUDr. Anna Doležalová, MBA, advokátka. S ohledem na ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. zastupuje krajským soudem ustanovený zástupce, jde-li o advokáta, účastníka řízení i v řízení o kasační stížnosti, přičemž stejně jako v řízení o žalobě platí i v řízení o kasační stížnosti náklady tohoto zastoupení stát. Ustanovené zástupkyni tudíž náleží za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti odměna a paušální náhrada hotových výdajů za jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, tj. za písemné podání ve věci samé (kasační stížnost). Výše odměny je stanovena § 7 bodem 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu ve výši 3100 Kč. Výše paušální náhrady hotových výdajů advokáta je stanovena § 13 odst. 3 advokátního tarifu částkou 300 Kč na každý jeden úkon poskytnuté právní služby. Celkem tedy ustanovené zástupkyni za zastupování stěžovatelky v řízení o kasační stížnosti náleží 3400 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. března 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu